

ОПТИМІЗАЦІЯ ВМІСТУ ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ

О. М. Юдін, к. т. н., доцент; К. С. Рокотянська ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Дистанційний курс – сучасна форма подання навчального матеріалу, яка за рахунок використання можливостей, що надаються комп'ютерними технологіями, здатна підняти навчання на новий рівень якості. Дистанційний курс (ДК) складається з кількох частин (блоків), особливе значення серед яких грає **блок контролю**. Практичні завдання, тренажери, тестові завдання, що створюють вміст блоку контролю, дозволяють, з одного боку, активізувати навчання, з іншого боку – здійснити оцінку рівня засвоєння навчального матеріалу студентами. Тести є обов'язковою складовою дистанційного курсу. На користь тестів свідчить те, що системою дистанційного навчання Moodle підтримується можливість створювати тестові завдання (ТЗ) у 15 різних формах. Аналіз ТЗ в 82 дистанційних курсах, до яких підключені студенти денної форми навчання, показує, що єдиний підхід до створення банків ТЗ відсутній, тому оптимізацію вмісту дистанційного курсу розглянемо саме у розрізі створення тестових завдань.

Перший крок з оптимізації полягає у правильному виборі форм тестових завдань. Тестові завдання можуть бути представлені такими стандартними формами: закрита, відкрита, тест на встановлення правильної послідовності, тест на встановлення відповідності. Вибір форми ТЗ залежить від того, який вид знань слід перевірити. Так, для оцінки фактологічних знань (знань конкретних фактів, назв, імен, дат, понять) краще використовувати тестові завдання закритої або відкритої форми. Для оцінки асоціативних знань (знань про взаємозв'язок визначень і фактів, авторів та їх теорій, сутності і явища, співвідношення між різними предметами, законами, датами) – завдань на встановлення відповідності. Для оцінки процесуальних знань (знань правильної послідовності різних дій, процесів) – завдань на визначення правильної послідовності [1].

Крім того, вибір форми тестового завдання залежить від виду контролю, який потрібно зробити. Наприклад, розробники системи OpenTEST рекомендують у підсумковому контролі знань використовувати ТЗ закритого типу, інші типи ТЗ – для здійснення поточного контролю знань [2]. Саме такий підхід до створення банків ТЗ, на наш погляд, відповідає вимогам до тестування. На користь цього також свідчить аналіз підсумкових тестів дистанційних курсів світового лідера в області комунікацій – компанії CISCO, які цілком складаються з ТЗ закритої форми. Разом з тим, тестові завдання у відкритій формі доцільно використовувати при підсумковому контролі знань з певних дисциплін для перевірки знань та вмінь з використання різних мовних конструкцій (перевірка правопису, застосування конструкцій мови програмування тощо).

Другий крок з оптимізації ТЗ – це визначення оптимальних пропорцій ТЗ щодо їх складності у банку тестових завдань. Всі ТЗ в залежності від складності можна розділити на три категорії: прості, середньої складності та складні ТЗ. Автори існуючих методик створення тестових завдань пропонують різні підходи до визначення цих пропорцій, наприклад, 40 % – прості завдання, 40 % – середньої складності, 20 % – важкі ТЗ, або у таких пропорціях: 70-20-10. Перший варіант банку ТЗ здатний забезпечити більш об'єктивне оцінювання рівня знань студентів. Разом з тим, у тесті підсумкового контролю знань пропорції ТЗ в залежності від складності можуть бути різними і залежать від середнього рівня підготовки групи. Загальна кількість ТЗ у банку для певної дисципліни визначається кількістю часу, необхідного для її вивчення. Наприклад, для дисципліни, вивчення якої займає менше 2-х кредитів, кількість ТЗ складає 100...150; 2–3 кредити – 150...200; більше 3-х кредитів – 200...300 і більше. Крім часу, враховується кількість студентів на потоці: для великих потоків (понад 150 студентів) кількість ТЗ у банку збільшується у 1,5 рази; для середніх потоків (100...150 студентів) – у 1,4 рази; для невеликих потоків (50...100 студентів) – у 1,2 рази [3].

Останній крок в оптимізації ТЗ – довжина підсумкового тесту (кількість тестових завдань у тесті). Ця величина визначається психофізіологічними особливостями людини, втома якої настає в середньому після 50 хвилин напруженої праці. Відповідно кількість ТЗ у тесті може бути від 40...60. У випадку, коли тест передбачає рішення задач, наприклад, з математичних дисциплін, кількість ТЗ може бути зменшена до 5...10 в залежності від складності.

Виходячи з вище зазначеного, можна зробити висновок про необхідність використання єдиного підходу щодо розробки ТЗ на рівні університету в рамках створення відповідних методичних рекомендацій.

Інформаційні джерела

1. Аванесов В. С. Композиция тестовых заданий. Учебная книга. 3 изд. доп. / В. С. Аванесов. – М. : Центр тестирования, 2002. – 240 с.
2. Построение тестовых заданий в системе компьютерного тестирования знаний OpenTEST 2.0 [Електронний ресурс] / Шкиль А. С., Чумаченко С. В., Напрасник С. В., Гаркуша Е. В. – Режим доступу:

<http://opentest.com.ua/postroenie-testovyx-zadaniy-v-sisteme-kompyuternogo-testirovaniya-znaniy-opentest2/> –
Назва з екрана.

3. Напрасник С. В. Технологии подготовки тестовых заданий и проведения тестирования в системе OpenTEST [Электронный ресурс] / Напрасник С. В., Таранов В. Б., Шкиль А. С. – Режим доступа:
<http://opentest.com.ua/tehnologii-podgotovki-testovyx-zadaniy-i-provedeniya-testirovaniya-v-sisteme-opentest/> –
Назва з екрана.